

ACC. N:R M. 13959:1-8.

Landskap: Skåne Upptecknare: Ossian W. Møller, Löberöd
Härad: Frista Berättare: " " "
Socken: Harlösa Berättarens yrke: f. d. lantbr.
Uppteckningsår: 1956 Född år 1872 i Bokeroöd, Harlösa sv.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Slaktetik. s. 1-8.

LUF 104.

Skriv endast på denna sida

ACC. N:R M. 13959:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Junj 104
1.

Bedöming före blodavtappingen förekom
mig uterligt icke. Denna metod för slag
av lex soin. Och större djur hästar tror med
en Kula i huvudet. En van slagten som
kunde sin sak väl hade för detta ändamål
en stickkniv som var spetsig & vass. Och med
ett stick i halsens stora pulsåder tappas
des blodet fort av. Slagt av en häst gick
så till att man grävde en grop så att den
rymde den döda kroppen. Så ledde hästen
fram till sidan av gropan och med ett
utriktat knott bak örat samt sedan
blodavtapping. Så vältes hästkroppen
ner i gropan och påhöjdes med jord. Bar-
ken Hud eller Knott användes då till i slut-
tet av 1870-talet. Det var endast de s.k. "Rask-
arna" som befattade sig med hästslagt.
"Raskaren" fick icke sitta till bords m. andra

Slagt av Swin gick på till att två eller
tre Karlar lade slagtsvinet upp på en
för detta ändamål förfärdigad stadig slagst
bark. Slagtarens skulle för att vara säker
på handen vid stickningen ej befatta sig
med upplyftningen av djuren. De höll
en frambenen och den andre bakbenen.
Den som höll frambenen var en dertill
förut vand person som ikke fick släppa
fötterna. Slagtarens med sin kniv trädde
om fram och med ett välriktat stick i
halspulsådsan utan att skada luftströ-
men. När så blodet skulle användas för
tillagning av den så eftertänqtede Blod-
korven skulle en kar eller kvinna hålla
en spänn under. Prägmjöl var så förut
nedlagt och då gällde det för den som rö-
de i blodet att göra det fott och resligt

Så att blodet ikke skulle koagulera sig
då korven ej blev så god. Hagtknivens
blad var cirka ätta tum eller två desim.
långt. Sedan skulle svinkroppen skällas
i nypor kokande vatten och då lade man ner
djuret i ett rymligt avlångt kar. Då la-
man ett dubbelt rep under kroppen för
att lättare vända den den i kar. Denna
procedur skulle gå fort medan vattnet
var skänkraftigt och för att den ikke skulle
bli överförskallad. Pakningen skulle så
ske fortast möjligt. När så grisen var fin
och ren hängdes den upp på en stadig
trök för att uppskäras. Vid hemslagt
var det på en som höll ett avlångt kar
av trä det så kallade "Dröftekaret"
att laga innanmättet i. Somliga hus
mödrar ville göra sig duktiga med att

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

3.

Bjunda på Blockkors samma dag men
det ansåg icke en del eller de flesta.
Blodet skulle helst stå natten över de
porven blev godast. Och det blev så bättre
tid för rengöring av "Fjällster" m.m. Den-
na stückning av svin var Bröststückning
Får och Kalv lades upp på en slagbock
och släpkes tvärs genom halspulsådran.
Slagten försigick hemma med bedöv-
ning av en tung hammare. Halven
blästurs sedan upp och tillgick så att
man gjorde ett stick in i huden nere vid
halsleden. Då sättes ett rör in som man
bläste i så att skinnets lossade bättre
från köttet. Denna metod att blåsa
upp blev förbjuden i slutet av 1800-talet.
Detta var väl icke så Hygieniskt sett
att slagta då på den tiden.

De k.k. Rakknivarna voro att bröja med
färfärdigade av gamla förhoppning av
påd och klövergräs uttjanta lieblad.
De voro rätt så bra men sedan kom de
trattformade rakknivarna de voro lättare
att hantera och sajade ike huden alls.
När man sedan hängde upp gris kroppen
som nu var vit & fin fusk dom ike hån-
ga i drag då blev de rödfärgade och
fula till utseendet. Att kyrkesslagtare
ike bedövade en gris på 1800-talet var
därför att blodet ike gick så fort och
väl av svinkroppen, som då ej blev så
vit, efter bedövning. Säg ja djuret stäl-
la så blodet då ike kom så fort och väl
ut. När det sedan blev tagt om bedövning
och t.o.m. bötes så blev det andra sidan
vid all slaget av alla djur till & med gäss

Det var vid en eldsåda granne till
min Bokeröd då alla djuren som kom
levande ut men voro lökförgiftade.
Och de blevo inställda i loggloven på
Bokeröd där slagtauren som köpte dem
billigt hade en Ykhammar att bedöma
korna samt en stor Tjur. Han slog dem
i pannan eller emellan ögonen. Detta
var den 1 April 1886. Nästkäppning för
kom i min hemtrakt endast av Gäss.
Och då gäsblodet var en eftersökt vara
särskilt då man kom in till Lund
eller Skalmö med gäskropparna var
det ju vanligt att taga blod med. I min
hem hade vi alltid Svartsoppa vid gäs-
slagten. Men det var inte alla som ville
hava sådan. Nästkäpp skulle ske med
en liten 5 dm lång kniv. Detta för gäss.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

6.

ACC. N:R M. 13959:7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

7.

Att bedövningen blev lag 1838 var nog
djurskyddsföreningarna som förfektade
därför. Det var ju ett grymt slagtsår
än utan bedövning släke ett djur och det
var inte alla som våga att vara när-
varande. Det var ju en sed att dömsom
var i Grossess inte fick se på eller tupa
emot blodet som skulle användas till
mat. Som väl är använder man nu
Slagtmaskin som placeras över fan-
nan och med ett slag på piken som
bringar skottet att arya och djuret
styper oöverblickligen till marken
utan som det synes utan plågor.
Ja det var till och med ett par brö-
der som tog Slagtmaskinen att själva
skjuta sig med för några år sedan
De vara båda slaktare här i orten.

ACC. N:R M. 13959:8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND
8.

Än sedan slagteriföreningarna blevo bildade blev det andra seder. Till ex. pl. kom slagten som nu i stället sker på ändels-
slagteriet som t. o. m. stycker djurkroppen i önskade bitar. Även blodet tillvaratages numera till blodsocker och försäljas i Skon-
butiker eller av andra. Föreningen bör även med köttbitar till alla som vill köpa kött och blod m. m. Föreningarna hämtar både hästar, kor och svin hos lantbr. som förölyskade. Djur hämtas genast vid påringning d. s. m. Hästkött är numera ätbart liksom av andra djur. Men sorgligast tycker jag är att dom slagter även yngre hästar t. o. m. friska föt några m. gamla. Men motorslakteringen har omvandlat även här. Men det som är oönskat bra är att alla gamla utslitna hästar nu inte blir sålda till Fattare eller andra.